

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 tot uitvoering van het klimaatplan met betrekking tot de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden met betrekking tot de invoering van de renteloze energielening en andere maatregelen.**

Samenvatting

Met dit wijzigingsbesluit wordt de renteloze energielening ingevoerd en worden wijzigingen doorgevoerd binnen de regelgeving ter uitvoering van het klimaatplan met betrekking tot de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden ter verfijning van de operationele uitwerking.

Uit een evaluatie van de uitgevoerde energiescans en aangevraagde klimaatsubsidies sinds 2018, kwamen een aantal operationele aandachtspunten boven die een verfijning en aanvulling van het regelgevend kader vergen.

Het huidige instrumentarium is nog onvoldoende om versneld stappen te zetten naar de klimaatdoelstelling 2050.

Er is nog een aandeel van het subsidiebudget dat naar fossiele maatregelen gaat. De geopolitieke context dwingt ons om onze afhankelijkheid van fossiele grondstoffen te verminderen. Bijgevolg verbiedt de algemene groepsvrijstellingsverordening, waarop de klimaatinvesteringsubsidie uitgebreid dossier en de renteloze energieleningen gebaseerd zijn, subsidies voor fossiele maatregelen.

De maatregelen in dit wijzigingsbesluit bieden het kader om onze zorg- en welzijnsvoorzieningen optimaal te ondersteunen in het toekomstbestendig maken van hun bestaande patrimonium. Ze brengen uitvoering aan de verschillende engagementen die binnen België en Vlaanderen aangegaan zijn ([COP 26 klimaatop Glasgow '21](#), [7e interministeriële conferentie Omgeving en Gezondheid '23](#); Klimaatgezondheidsplan, Vlaamse gezondheidsdoelstelling milieugezondheidszorg) in het kader van preventieve gezondheidszorg, klimaatmitigatie en klimaatadaptatie.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

- **Beleidsdomein:** Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG)
- **Beleidsveld:** Zorginfrastructuur

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2024/215.

Het ontwerp van besluit werd voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

De Raad van State gaf op 13 maart 2025 haar advies 77.480/3. .

Ingevolge de opmerking van de Raad van State (randnummer 4) moet het ontwerp van besluit eveneens voorgelegd worden aan de Vlaamse Toezichtscommissie. Verdere aanpassingen naar aanleiding van het advies van de Raad van State zullen in aanloop naar de definitieve goedkeuring worden doorgevoerd.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

We voorzien een update van ons besluit naar aanleiding van de wijzigende geopolitieke context, de energiecrisis en de [verordening \(EU\) 2023/1315](#) van de Europese commissie. De wijziging van de verordening EU 2023/1315 trad in werking op 1 juli 2023, in kader van Vlaamse Veerkracht gaf de Vlaamse Regering op 3 maart 2023 haar goedkeuring voor het ter beschikking stellen van budgetten m.b.t. renteloze energieleningen. De hier van toepassing zijnde artikels treden in werking vanaf 1 juli 2023.

Daarnaast kwamen uit een evaluatie van de uitgevoerde energiescans en aangevraagde klimaatsubsidies sinds 2018, een aantal operationele aandachtspunten die een verfijning en aanvulling van het bestaande regelgevend kader vergen. De hierop van toepassing zijnde artikels treden in werking vanaf 1 mei 2024.

Focus op klimaatdoelstelling 2050

De evaluatie op basis van de uitgevoerde energiescans en klimaatsubsidies sinds 2018, leert ons dat ons huidige instrumentarium nog onvoldoende is om versneld stappen te zetten naar de klimaatdoelstelling 2050. Onderstaande technische wijzigingen leggen de focus op het toekomstbestendig maken van onze zorg- en welzijnsvoorzieningen.

○ **Van Energiescan naar energieaudit**

Onze huidige energieprestatiediagnoses waren door het VEB ontwikkeld als een energiescan, waarbij de studie bureaus potentieelverbeteringen richting klimaatdoelstelling 2030 kunnen uitwerken. Vandaag de dag zijn we reeds 2024, een analyse richting 2030 zal niet meer de nodige grote maatregelen voorstellen om veerkrachtig te zijn binnen de klimaattransitie. We komen hieraan tegemoet door onze energieprestatiediagnoses om te vormen naar een energieaudit.

De energieaudit is een zeer grondig uitgewerkte energieprestatiediagnose waarbij alle mogelijke energiebesparende maatregelen om klimaatneutraal te kunnen worden in kaart gebracht worden. Hiermee kunnen de welzijnsvoorzieningen een duidelijk routepad richting 2050 opnemen in hun financieel en energetisch masterplan. Daarnaast ondersteunen we onze voorzieningen door op basis van deze energieaudit een energieprestatiecertificaat “Niet Residentieel”, conform aan de geldende EPC-regelgeving, te voorzien.

- **Eenmalige energieprestatiediagnose**

We nemen op dat het VIPA slecht éénmaal de energieprestatiediagnose financiert, met uitzondering van de voorlopers.

Voorlopers energieprestatiediagnose:

De ontwikkeling van het product energieprestatiediagnose stond in 2018 en 2019 nog niet 100% op punt. Als we deze energieprestatiediagnoses vergelijken met ons huidig aanbod, zijn de energieprestatiediagnoses 2.0 geprofessionaliseerd en verrijkt met lessons-learned en een verdieping op een gezond binnenklimaat. Voor hun voorlopersrol kunnen alle voorzieningen met aanvraagdatum vóór 1 januari 2020 een beroep doen op een update van hun eerste energieprestatiediagnose. Hiertoe dienen ze te voldoen aan een aantal voorwaarden:

- 1° het kortetermijnproject uit de eerste energieprestatiediagnose is volledig uitgevoerd en elektronisch geregistreerd;
- 2° minstens één van de energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van langer dan 5 jaar is uitgevoerd;
- 3° een masterplan werd opgestart dat het energieverbruik monitort in het kader van een routepad naar de klimaatdoelstellingen van 2050;
- 4° de koppeling met de EAN-gegevens, om verbruiksmonitoring te kunnen realiseren, is voorzien in een digitaal platform ter beschikking gesteld door de Vlaamse overheid;
- 5° de energiescan is reeds 5 jaar geleden aangevraagd.

Met de opname van deze voorwaarden wensen we een katalysatoreffect te hebben op het kunnen realiseren van een adequate rapportering op het vlak van de verbruiksgegevens van de sector, maar ook een transitie te sensibiliseren inzake vastgoedstrategie met het oog op klimaatneutraliteit tegen 2050.

Voorlopers ventilatiescan:

Dit zijn aanvragers die het voorwerp zijn van het pilootproject ventilatie in woonzorgcentra volgens beslissing van de Vlaamse regering VR 2021 1712 VV.

- **Langetermijnproject op basis van fossiele brandstoffen**

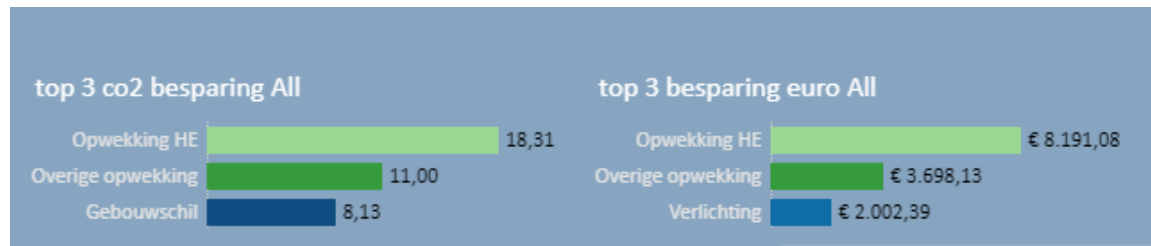
Uit een analyse van de top 3 van de toegekende klimaatsubsidies, kwam renovatie van stookplaatsen als een veel voorkomende maatregel naar boven. Hieronder valt ook de toepassing van hoogrendementgasketels.

In het kader van de energiecrisis, de klimaatdoelstelling 2050, het opzet van het klimaatfonds en in navolging van de [verordening \(EU\) 2023/1315](#) van de Europese commissie zullen energiebesparende maatregelen op basis van fossiele brandstoffen niet langer

gesubsidieerd worden binnen het kader van de klimaatsubsidies van VIPA, dit met uitzondering van wat onder de minimis bedoeld wordt.

○ **Renteloze energielening**

De energiescans leren ons dat het grootste besparingspotentieel op de energiefactuur als naar CO₂-reductie te vinden is in opwekking hernieuwbare energie en alternatieve warmteopwekking (zie onderstaande figuur). Deze maatregelen kunnen niet gesubsidieerd worden via de Vlaams klimaatfondsmiddelen.

(top 3 van het energiebesparingspotentieel berekend naar gemiddelde ton CO₂ reductie per jaar en gemiddelde financiële besparing per jaar, op basis van de data op datum van 06/12/2023 voor 1958 voltooide scans)

Daarnaast ondersteunen we met de renteloze energielening de voorzieningen om hun aandeel van de financiering van energiebesparende maatregelen te kunnen overbruggen, en versneld veerkrachtig genoeg te kunnen zijn naar toekomstige nieuwe energiecrisissen. De opwekking van hernieuwbare energie en alternatieve warmteopwekking zouden dan potentieel wel in aanmerking komen voor deze renteloze energieleningen.

Op 3 maart 2023 gaf de Vlaamse Regering dan ook haar goedkeuring voor het ter beschikking stellen van telkens vijftig miljoen euro in 2023 en 2024 voor renteloze energieleningen. De renteloze energieleningen worden toegekend op basis van klimaatmaatregelen binnen een energieprestatiediagnose. De looptijd van de leningen is in functie van de terugverdientijden van de klimaatmaatregelen, met een gemiddelde looptijd per bundel van leningen per voorziening en per oproep die niet meer bedraagt dan tien jaar.

De uitvoering werd intussen geregeld in een samenwerkingsovereenkomst tussen de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming (AVSB) en het VIPA. Het VIPA zorgt voor het aanbrengen van de goedgekeurde leningen, het AVSB financiert en PMV beheert de leningen.

○ **Gezond binnenmilieucomfort**

Het pilootproject ventilatie in woonzorgcentra volgens de beslissing van de Vlaamse regering VR 2021 1712 VV werd positief geëvalueerd en wordt uitgebreid naar andere sectoren. We integreren deze methodiek in ons klimaatplan zodat we stappen kunnen zetten naar een energiezuinig patrimonium met behoud van een goede binnenluchtkwaliteit.

Naast een goede binnenluchtkwaliteit is het garanderen van een goed zomercomfort ook een belangrijk aandachtspunt binnen een gezond binnenmilieucomfort. Hitte is de belangrijkste klimaat gerelateerde ziektelast en onze voorzieningen hebben een doelpubliek dat hier het meest gevoelig voor is. Het koel houden van de voorzieningen zal in de toekomst een steeds groter onderdeel uitmaken van onze energie uitdaging. Binnen de energieaudit zal een grotere focus gelegd worden op het evenwicht tussen hittepreventie en energie-efficiëntie.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Art 1.: Verfijnt een aantal begrippen en voegt de definiëring van enkele nieuwe begrippen toe.

Gewijzigde artikels onder Hoofdstuk 2: Energieprestatiediagnose

Art 2.: Bepaalt de uitvoeringsvoorwaarden voor de potentiëleaudit (= een audit die op maat van het gebouw van de voorziening alle potentiële energiebesparende maatregelen in kaart brengt om tot de klimaatdoelstellingen richting 2050 te komen) en het korte termijnproject (= alle energiebesparende maatregelen komende uit een audit of scan met een terugverdientijd minder of gelijk aan 5 jaar). Het bepaalt de condities waarbinnen het VIPA uitstel kan geven aan de uitvoering van een kortetermijnproject. Mits een goede motivatie kunnen we de aanvrager ook vrijstellen van de verplichting tot uitvoering. Een geldige motivering kan bijvoorbeeld zijn; afstand doen van het patrimonium naar aanleiding van de energiescan, of het instappen in een ESCO-project waarbij een derde partij een investeringsmasterplan uitwerkt.

Art 3.: Bepaalt het recht tot de éénmalige aanvraag van een energieprestatiediagnose. Uitzondering hierop vormen de voorzieningen die vóór 1 januari 2020 een energieprestatiediagnose aangevraagd hebben of die geparticipeerd hebben in het pilootproject ventilatie in woonzorgcentra in het kader van het Relanceplan Vlaamse Veerkracht. Voorzieningen die vóór 1 januari 2020 een energieprestatiediagnose aangevraagd hebben, zijn voorlopers en hebben bijgevolg geholpen om het product energieprestatiediagnose volledig op punt te zetten. Bijhorend definieert het de voorwaarden om recht te hebben op een update van hun energieprestatiediagnose. In sommige gevallen is het wenselijk om een energiebesparende maatregel komende uit een opgeleverde energieprestatiediagnose te optimaliseren of te updaten. Wanneer dit het geval is wordt dit gefinancierd door het fonds. Een voorbeeld hiervan is; een energiebesparende maatregel fossiele stookplaatsrenovatie updaten naar een hernieuwbare stookplaatsrenovatie,

Bepaalt tevens de subsidievoorwaarden in geval van gedeelde infrastructuur. Een belangrijke besparing op broeikasgas uitstoot en energieverbruik, begint bij een optimaal gebruik van ons patrimonium. Het belang van gedeelde infrastructuur erkennen we met dit artikel, maar we definiëren op welke manier dat wij het gebruikte aandeel van onze zorg- en welzijnsvoorzieningen subsidiëren.

Gewijzigde artikels onder Hoofdstuk 2/1: Energieprestatiecontract

Art 4.: Verhoogt het percentage en de maximale som van de subsidie die het fonds voorziet in de opmaak van een facilitatiecontract. Gezien de geopolitieke context en de energiecrisis verhoogt het belang om versneld energetische renovaties door te voeren, een energieprestatiecontract biedt hier een goede ondersteuning voor.

Gewijzigde artikels onder Hoofdstuk 2/2: Langetermijnproject

Art 5: 1° Definieert een termijn waarbij men voor hetzelfde lange termijn project nieuwe subsidies kan aanvragen.

2° Verkort de voorwaarde van genotsrecht van 25 naar 15 jaar. We stellen vast dat deze langere periode van vijftientig jaar voor sommige sectoren, waar meer beweging in het vastgoed zit (zoals bijvoorbeeld de sectoren van Opgroeien), een juridisch struikelblok vormt om een beroep te kunnen doen op een energieprestatiediagnose en de bijhorende klimaatsubsidies. Het betreft echter infrastructuur waarvan soms zeer kwetsbare doelgroepen gebruik maken waarbij de voorzieningen gebaat zijn met een ondersteuning in kader van de energietransitie.

3° In het kader van de Europese budgetten gereserveerd binnen het kader van Vlaamse Veerkracht wordt het artikel 9/7 aangepast zodat energiebesparende maatregelen in het kader van de groene energietransitie gesubsidieerd kunnen worden.

In punt 4° duiden we dat dit niet van toepassing is voor langetermijnprojecten waarbij de klimaatinvesteringsubsidies worden betaald met cofinanciering vanuit het Vlaams Klimaatfonds.

Art 6.: Inspelend op het nieuwe regelgevend kader met betrekking tot energiedelen, ([Energiedecreet artikel 4.4.2.](#), [Energiedecreet artikel 7.2.1.](#), [Energiedecreet artikel 7.2.2.§2](#)) voorzien we een specifiek artikel over de voorwaarden voor subsidiering van collectieve warmte- en energieproductie.

Art 7 : 1° Dit artikel bepaalt dat bij elke oproep een duidelijke communicatie voorzien wordt of de klimaatinvesteringsubsidie geheel of gedeeltelijk wordt betaald uit het Vlaams klimaatfonds, en mogelijke bijkomende voorwaarden die van toepassing zijn bij de oproep.

2° Daarnaast bepaalt dit artikel dat de energiebesparende maatregelen dienen te komen uit de analyse van de bestaande context bij bestelling van een energieprestatiediagnose. Energiebesparende maatregelen die besteld zijn vóór de opleveringsdatum van de energieprestatiediagnose kunnen bijgevolg niet gesubsidieerd worden door het fonds.

Art 8: Vraagt het engagement van de medepartijen in kader van collectieve warmte- en energieproductie ter financiering van hun aandeel.

Bepaalt hoe lang een voorziening met een energieprestatiediagnose zijn monitoringdata ter beschikking moet houden voor het Fonds.

Art 9 : Verduidelijkt dat het fonds kan beslissen over de toekenning van de subsidies na advies ingewonnen te hebben bij inspectie van financiën.

Een extra paragraaf wordt toegevoegd die operationele condities bepaalt waarbij de klimaatinvesteringsubsidie verhoogd kan worden, wanneer na marktconsultatie de kostprijs van het langetermijnproject hoger blijkt dan geraamd in de energieprestatiediagnose. In bepaalde gevallen kan de kostprijs van de energiebesparende maatregel in belangrijke mate hoger (meer dan 15%) liggen dan wat werd geraamd in de energieprestatiediagnose. Dit kan verklaard worden doordat het globale ramingsprijzen betreffen in de energieprestatiediagnose, en dat door de energiecrisis en de huidige geopolitieke situatie de materiaalprijzen (sterk) fluctueren en soms de toeleveringsketen stilligt. Om onze budgettaire middelen te bewaken, wordt aan de aanvrager gevraagd om belangrijke verhogingen voor te leggen aan het fonds.

Art 10: Bepaalt de maximale termijn voor het aanvragen van de tweede schijf van de subsidie en onder welke voorwaarden binnen derde partij financiering (bijvoorbeeld onder de conditie van het energieprestatiecontract) de subsidiëring van de werken kan gebeuren.

Art 11: Bepaalt dat de subsidies naar evenredigheid terugbetaald dienen te worden indien het genotsrecht van 15 jaar vroegtijdig afgebroken wordt.

Gewijzigde artikels onder Hoofdstuk 2/3: Langetermijnproject uitgebreid dossier

Art 12.: 1° Bepaalt de besparingsdoelstelling op het vlak van de energieprestatie van het langetermijnproject uitgebreid dossier zoals omschreven in het EU-kader art 38.bis van de Verordening (EU) 2023/1315 van de commissie “investeringssteun voor energie-efficiëntiemaatregelen in gebouwen”.

2° Definieert een termijn waarbinnen men voor hetzelfde lange termijn project uitgebreid dossier nieuwe subsidies kan aanvragen.

3° Verkort de voorwaarde van het genotsrecht van 25 naar 15 jaar. We stellen vast dat deze langere periode van vijftientig jaar voor sommige sectoren, waar meer beweging in het vastgoed zit (zoals bijvoorbeeld de sectoren van Opgroeien), een juridisch struikelblok vormt om beroep te kunnen doen op een energieprestatiediagnose en de bijhorende klimaatsubsidies. Het betreft echter infrastructuur waarvan soms zeer kwetsbare doelgroepen gebruik maken waarbij de voorzieningen gebaat zijn met een ondersteuning in kader van de energietransitie.

6° In navolging van art 38 bis van de Verordening (EU) 2023/1315 van de commissie, kunnen

maatregelen op basis van fossiele brandstoffen niet gesubsidieerd worden.

7° In kader van de Europese budgetten gereserveerd binnen het kader van Vlaamse Veerkracht wordt het artikel 9/17 aangepast zodat energiebesparende maatregelen in kader van de groene energietransitie gesubsidieerd kunnen worden. Er wordt geduid dat dit niet van toepassing is voor langetermijnprojecten uitgebreid dossier waarbij de klimaatinvesteringsubsidies worden betaald met cofinanciering vanuit het Vlaams Klimaatfonds.

Art 13.: Bij een langetermijnproject bedraagt de subsidie niet meer dan om de terugverdientijd terug te brengen tot 5 jaar. Het maximale steunpercentage dat een voorziening kan ontvangen, is voorts afhankelijk van verschillende factoren en opgenomen in dit besluit onder hoofdstuk 2/5 "Staatsteunbepalingen", Art. 9/36 tot 9/38

Art. 14: Inspelend op het nieuwe regelgevend kader met betrekking tot energiedelen, ([Energiedecreet artikel 4.4.2.](#), [Energiedecreet artikel 7.2.1.](#), [Energiedecreet artikel 7.2.2.§2](#)) voorzien we een specifiek artikel over de voorwaarden voor subsidiering van collectieve warmte- en energieproductie.

Art 15.: 1° Dit artikel bepaalt dat bij elke oproep een duidelijke communicatie voorzien wordt of de klimaatinvesteringsubsidie geheel of gedeeltelijk wordt betaald uit het Vlaams klimaatfonds, en mogelijke bijkomende voorwaarden die van toepassing zijn bij de oproep.

2° Beschrijft de afwijking voor de voorzieningen die een energieprestatiecontract hebben gesloten, om los van de oproepen hun aanvraag voor klimaatinvesteringsubsidie op elektronische wijze in te dienen bij het fonds.

Art.16.: Vraagt het engagement van de medepartijen in kader van collectieve warmte- en energieproductie ter financiering van hun aandeel.

Bepaalt hoe lang een voorziening met een energieprestatiediagnose zijn monitoringdata ter beschikking moet houden voor het Fonds.

Art.17.: 1° Vertaalt de voorwaarden van verordening nr. 651/2014 die stelt dat binnen de oproepen de langetermijnprojecten uitgebreid dossier met slechts één investeringsmaatregel nooit meer klimaatinvesteringsubsidie dan 30% innemen van het totale klimaatinvesteringsbudget dat het fonds per oproep toekent.

2° Verduidelijkt dat het fonds kan beslissen over de toekenning van de subsidies na advies ingewonnen te hebben bij inspectie van financiën.

3° Een extra paragraaf wordt toegevoegd die operationele condities bepaalt waarbij de klimaatinvesteringsubsidie verhoogt kan worden, wanneer na marktconsultatie de kostprijs van het langetermijnproject uitgebreid dossier hoger blijkt dan geraamd in de energieprestatiediagnose. In bepaalde gevallen kan de kostprijs van de energiebesparende maatregel in belangrijke mate hoger (meer dan 15%) liggen dan wat werd geraamd in de energieprestatiediagnose. We merken op dat onze werkelijke kostprijs waarop we uitbetalen met regelmaat in belangrijke mate hoger ligt. Dit kan verklaard worden doordat het globale ramingsprijzen betreffen in de energieprestatiediagnose, en dat door de energiecrisis en de huidige geopolitieke situatie de materiaalprijzen sterk fluctueren en soms de toeleveringsketen stilligt, alsook de keuze van de aanvrager om toch volledig over te stappen naar een alternatieve energiebron. Om onze budgettaire middelen te bewaken, wordt aan de aanvrager gevraagd om belangrijke verhogingen voor te leggen aan het fonds.

Art.18.: 1° Bepaalt dat de uitbetaalde klimaatinvesteringsubsidie, die berekend wordt op basis van de werkelijke kostprijs, niet meer mag bedragen dat het vastgelegde steunpercentage zoals bepaald in art 9/18.

2° Bepaalt de maximale termijn voor het aanvragen van de tweede schijf van de subsidie en onder welke voorwaarden binnen derde partij financiering (bijvoorbeeld onder de conditie van het energieprestatiecontract) de subsidiering van de werken kan gebeuren.

3° het derde lid wordt opgeheven, aangezien het in navolging van de gewijzigde regelgeving in kader van staatsteun, uitgebreid hernomen wordt in het nieuwe “Hoofdstuk 2/5: Staatsteun bepalingen”.

Art.19.: Bepaalt dat de subsidies naar evenredigheid terugbetaald dienen te worden indien het genotsrecht van 15 jaar vroegtijdig afgebroken wordt.

Invoegen nieuwe hoofdstukken: “Hoofdstuk 2/4: Renteloze energieleningen” en Hoofdstuk 2/5: Staatssteunbepalingen

Art 20.: Voegt een nieuw hoofdstuk 2/4: Renteloze energieleningen toe.

Artikel 9/27:

Het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (AVSB) is op basis van de bevoegdheden binnen het VCO-decreet en -besluit gemachtigd om ten belope van 50% van de beschikbare middelen in te zetten voor specifieke financieringsnoden binnen de welzijns- en zorgsector. Met de nota VR van 3 maart 2023 werd daaraan reeds verder invulling gegeven door in 2023 en 2024 de toestemming te verlenen om telkens max. 50 miljoen euro aan renteloze energieleningen te verstrekken.

In dit artikel wordt toegelicht dat de rol van het Fonds eruit bestaat om de oproepen voor die renteloze energieleningen te organiseren en vervolgens de leningen samen te stellen. De kredietgever blijft het AVSB. VIPA verzorgt dus de “front office”, terwijl PMV met de samenstelling van de leningen de “back office” verzorgt.

VIPA verleent daartoe een financieringstoezegging **per voorziening**.

De financieringstoezegging bevat:

- energiebesparende maatregelen of laadinfrastructuur waarvoor een energieprestatiediagnose (onder de vorm van een energiescan of energieaudit) werd voltooid (art. 9/27,2°);
- het maximale bedrag van de renteloze energielening per energiebesparende maatregel.

Artikel 9/27 bevat de volgende concrete voorwaarden:

Art. 9/27,1°: De ontlener beschikt over een voldoende financiële gezondheid. Dit is ruimer dan het louter niet als “onderneming in moeilijkheden” beschouwd worden, zoals gedefinieerd door de EU. Voldoende financiële gezondheid impliceert ook een gezonde samenhang van liquiditeit, solvabiliteit en cashflows versus aflossingen. Dit kan ook in een groepsverband worden beschouwd. Indien bv. de moedermaatschappij ongezond is, kan de aanvraag voor een financieel gezonde dochter nog altijd afgekeurd worden.

Art. 9/27, 2°: de energiebesparende maatregelen of de oplaadinfrastructuur worden in de energieprestatiediagnose opgenomen

Art.9/27, 3°+4°: De aanvrager voldoet aan de wettelijke voorwaarden om zorg- en dienstverlening te organiseren zowel tijdens de looptijd als na het aflopen van de lening

Art.9/27, 5°: de aanvrager beschikt ook over minimaal een genotsrecht (wat ook een zakelijk recht kan zijn)

Art. 9/27,6°:

Het maximale leningsbedrag per energiebesparende maatregel stemt overeen met wat in de energieprestatiediagnose (art. 9/27,2°) bij de aanvraag voor de renteloze energielening werd opgenomen en eventueel werd afgetoet op moment van de financieringstoezegging. Het betreft een maximumbedrag. Indien de effectieve kostprijs later bij het afsluiten van het leningscontract lager blijkt, dan wordt dit bedrag neerwaarts bijgesteld. Indien het hoger blijkt, blijft het bedrag uit de financieringstoezegging gehandhaafd tenzij een wijziging van de financieringstoezegging wordt bekomen (zie verder).

Er wordt eerst de investeringskost inclusief btw berekend. Hierop worden dan in mindering gebracht: de andere renteloze energieleningen en de eventuele (huidige toegekende of potentiële) subsidies voor de gefinancierde klimaatmaatregelen. De potentiële subsidies worden dus ook in mindering gebracht, om de aanvrager zoveel mogelijk te stimuleren hiervan gebruik te maken. Voor een efficiënte afhandeling wordt er in de oproepen voor subsidies bepaald worden dat de subsidies voorafgaand aan de renteloze energieleningen moeten aangevraagd worden.

Het toegezegd bedrag kan na een financieringstoezegging enkel neerwaarts bijgesteld worden. Een hoger leningsbedrag dan de financieringstoezegging kan dus niet, hiervoor dient de financieringstoezegging door een nieuwe financieringstoezegging te worden herroepen.

Voorbeeld: indien investeringskost 1.000.000 euro met een niet-aftrekbare BTW 21% en een klimaatsubsidie 600.000 euro, dan kan er een lening verstrekt worden voor: $1,21 \times 1.000.000 \text{ euro} - 600.000 \text{ euro} = 621.000 \text{ euro}$.

Art. 9/27, 7°: ook voor de laadinfrastructuur bedraagt het leenbedrag niet meer dan 2000 euro per voertuig dat er gelijktijdig mee kan worden opgeladen

Art. 9/27, 8°: het leenbedrag voor de oplaadinfrastructuur maakt bovendien ten hoogste 30% uit van het totale leenbedrag onder de financieringstoezegging. Hiermee bewerkstelligen we dat de laadinfrastructuur niet op zichzelf staand wordt uitgevoerd maar geïntegreerd wordt in een globaal pakket van duurzaamheidsinvesteringen.

Art. 9/27, 9°: om redenen van kostenefficiëntie dient een financieringstoezegging minimaal 60.000 euro te bedragen

Art.9/27, 10°: om dezelfde reden wordt er ook een minimumbedrag bepaald per lening. Het opzetten van de lening kost 175 euro en ook aan het beheer zijn er kosten verbonden, zodat 10.000 euro het minimum is per lening

Art. 9/27, 11°: De werken mogen nog niet aangevat zijn.

Art. 9/27 12°: de leningen mogen geen betrekking hebben op de installatie van energie-uitrusting op basis van fossiele brandstoffen. Dit verbod geldt ook voor installaties die partieel op basis van fossiele brandstoffen werken (bv. warmtepompen aangevuld met aardgas).

Artikel 9/28:

§1: De financieringstoezegging omvat alle goedgekeurde maximumbedragen aan renteloze energieleningen naar aanleiding van een bepaalde oproep en voor een bepaalde voorziening.

§2: De looptijd van de renteloze energieleningen bedraagt in principe maximaal 10 jaar en wordt bepaald op basis van de gewogen gemiddelde terugverdientijd van de gefinancierde energiebesparende maatregelen **op moment van de financieringstoezegging**. Latere wijzigingen van kostprijs kunnen die terugverdientijd dus niet meer beïnvloeden. De weging van de terugverdientijden gebeurt op basis van het goedgekeurde bedrag van de renteloze financiering per energiebesparende maatregel. De looptijd van de renteloze energieleningen wordt bijgevolg niet meer aangepast na de financieringstoezegging.

Voor de laadinfrastructuur is de looptijd van de andere energiebesparende maatregelen richtinggevend, maar deze wordt voor de laadinfrastructuur lager afgetopt als hierdoor het bruto-subsidie-equivalent hoger zou uitkomen dan 20% van de kostprijs. Dit is immers de maximaal toegelaten steunintensiteit voor laadinfrastructuur (artikel 38, §4). Gezien de “duration” van een lening met vaste kapitaalaflossing op 10 jaar slechts 5 jaar bedraagt (gemiddeld staat slechts de helft van het bedrag uit), zal een lagere aftopping zich voordoen indien de rente hoger komt te liggen dan 4%. In dat geval zal de laadinfrastructuur bij integratie in een lening met andere klimaatmaatregelen, de looptijd van die andere maatregelen mogelijks afremmen. Voor dergelijke gevallen wordt voorzien dat voor de laadinfrastructuur een afzonderlijke lening kan worden aangegaan, weliswaar met een minimumbedrag van 10.000 euro. Indien dit bedrag niet kan worden bereikt, kunnen eventueel een aantal energiebesparende maatregelen worden toegevoegd. Deze zullen dan wel ook dezelfde looptijd hebben als de laadinfrastructuur (die dus korter is dan die van de andere energiebesparende maatregelen).

Voorbeelden:

Voorbeeld 1: geen laadinfrastructuur

Een rechtspersoon X heeft 3 voorzieningen (A, B, C).

De rechtspersoon is de aanvrager en vraagt voor de energiebesparende maatregelen uit de voltooide energiescan/audit voor de 3 voorzieningen een renteloze energielening, zoals hieronder weergegeven:

Voorziening A				
	Investeringskost na aftrek klimaatsubsidie	Renteloze energielening	Klimaatscore	TVT
Maatregel A	500 000	500 000	80	8
Maatregel B	250 000	250 000	70	12
Maatregel C	250 000	250 000	60	15
	totaal:	1 000 000	gemiddelde:	10,75

Voorziening B				
	Investeringskost na aftrek klimaatsubsidie	Renteloze energielening	Klimaatscore	TVT
Maatregel A	250 000	250 000	80	8
Maatregel B	250 000	250 000	70	12
	totaal:	500 000	gemiddelde:	10,00

Voorziening C				
	Investeringskost na aftrek klimaatsubsidie	Renteloze energielening	Klimaatscore	TVT
Maatregel A	40 000	40 000	80	8
		40 000	80,0	8,00

De aanvraag voldoet op de volgende punten niet aan de voorwaarden voor de financieringstoezegging:

- Voor voorziening A bedraagt de gemiddelde TVT gewogen op basis van het gevraagde bedrag aan renteloze energielening 10,75 jaar = $((8 \times 500.000 \text{ euro}) + (12 \times 250.000 \text{ euro}) + (15 \times 250.000 \text{ euro})) / 1\,000\,000 \text{ euro}$.
- Voor voorziening C wordt het minimumbedrag van 60.000 euro niet gehaald.

Voorziening C kan sowieso geen beroep doen op de renteloze financiering gezien het minimumbedrag niet wordt gehaald.

Voor voorziening A wordt het gevraagde bedrag aan renteloze energielening voor maatregel C teruggebracht tot 100.000 euro.

Hierna kan het VIPA de onderstaande financieringstoezeggingen verstrekken. Na deze financieringstoezeggingen kan het gefinancierde bedrag nog neerwaarts bijgesteld worden in functie van de effectieve kostprijs, maar de TVT blijft behouden.

Financieringstoezegging A				
	Investeringskost na aftrek klimaatsubsidie	Renteloze energielening	Klimaatscore	TVT
Maatregel A	500 000	500 000	80	8
Maatregel B	250 000	250 000	70	12
Maatregel C	250 000	100 000	60	15
	totaal:	850 000	gemiddelde:	10,00

Financieringstoezegging B				
	Investeringskost na aftrek klimaatsubsidie	Renteloze energielening	Klimaatscore	TVT
Maatregel A	250 000	250 000	80	8
Maatregel B	250 000	250 000	70	12
	totaal:	500 000	gemiddelde:	10,00

De renteloze energieleningen die voortvloeien uit die financieringstoezegging hebben allemaal dezelfde looptijd als de gewogen gemiddelde TVT van de behouden leningen uit de financieringstoezegging. Gezien de gemiddelde TVT voor financieringstoezegging A & B 10 jaar bedraagt, geldt dit voor de renteloze energieleningen die voortvloeien uit de achterliggende maatregelen.

Voorbeeld 2: met laadinfrastructuur

Een initiatiefnemer doet een aanvraag voor:

- Energiebesparende maatregelen: 700.000 euro
- Laadpalen: 300.000 euro.

De gemiddelde terugverdientijd voor de energiebesparende maatregelen bedraagt 10 jaar. De referentie-intrestvoet bedraagt 5%.

Aan de energiebesparende maatregelen wordt sowieso een lening toegekend die op basis van de gelijke kapitaalaflossingen een duration kent van 5 jaar.

Indien die duration ook wordt toegepast op de laadpalen, bedraagt het bruto-subsidie-equivalent 25% (5x5%) of meer dan de 20%. De duration van de laadinfrastructuur zal dan dienen herleid te worden tot 4 jaar (4x5%) of een looptijd van de lening van 8 jaar. Het bedrag aan laadpalen is in dit voorbeeld voldoende groot (>10 000 euro) om hiervoor een aparte lening op te zetten.

Artikel 9/29:

Volgens de Algemene Groepsvrijstellingsverordening moet het bruto-subsidie-equivalent op voorhand berekend kunnen worden, zonder dat een risicoanalyse behoeft te worden uitgevoerd.

De verordening laat een bruto-subsidie-equivalent toe, die in functie van bepaalde groottemaatstaven van de entiteit, schommelt tussen de 25% en 45% van de effectieve kostprijs incl. BTW van de met renteloze leningen gefinancierde energiebesparende maatregelen. Voor de laadinfrastructuur is dat maximaal 20%.

In tegenstelling tot de klimaatsubsidies wordt hier de effectieve kostprijs incl. BTW genomen gezien de renteloze lening ook de financiering van de BTW afdekt;

Het bruto-subsidie-equivalent wordt berekend als volgt:

$$BSE = \sum_{i=0}^t K_i \times R/12$$

waarbij:

K_i = uitstaand kapitaal op het einde van tijdstip i

t = looptijd van de lening, in maanden

R = intrestvoet op jaarbasis op basis van het referentiepercentage volgens mededeling 2008/C 14/02 van de Europese Commissie, aangepast met een marge in functie van het risicoprofiel en looptijd en bepaald volgens het intern model van het Fonds.

Illustratie:

Gegeven:

Een aanvrager heeft 2 voorzieningen en voor elke voorziening een financieringstoezegging met volgende modaliteiten:

financieringstoezegging	looptijd (maand)	rentevoet	bedrag	
			lening	effectieve kostprijs
voorziening A	120	6,0%	1 000 000	1 200 000
voorziening B	60	3,0%	2 000 000	3 000 000

De leningen worden terugbetaald met gelijke maandelijkse kapitaalaflossingen.

De rentevoet per maand bedraagt 0,5% voor voorziening A en 0,25% voor voorziening B.

Op basis van de specifieke groottemaatstaven van de aanvrager mag de steunintensiteit maximaal 25% bedragen.

Hoeveel bedraagt het bruto-subsidie-equivalent (BSE)?

Voorziening A			Voorziening B		
maandelijkse intrestvoet 0,50%			maandelijkse intrestvoet 0,25%		
einde tijdstip	Ki	KixR	einde tijdstip	Ki	KixR
0	1 000 000	5 000,00	0	2 000 000	5 000,00
1	991 667	4 958,33	1	1 966 667	4 916,67
2	983 333	4 916,67	2	1 933 333	4 833,33
3	975 000	4 875,00	3	1 900 000	4 750,00
4	966 667	4 833,33	4	1 866 667	4 666,67
5	958 333	4 791,67	5	1 833 333	4 583,33
6	950 000	4 750,00	6	1 800 000	4 500,00
7	941 667	4 708,33	7	1 766 667	4 416,67
8	933 333	4 666,67	8	1 733 333	4 333,33
9	925 000	4 625,00	9	1 700 000	4 250,00
10	916 667	4 583,33	10	1 666 667	4 166,67
11	908 333	4 541,67	11	1 633 333	4 083,33
12	900 000	4 500,00	12	1 600 000	4 000,00
108	100 000	500,00	48	400 000	1 000,00
109	91 667	458,33	49	366 667	916,67
110	83 333	416,67	50	333 333	833,33
111	75 000	375,00	51	300 000	750,00
112	66 667	333,33	52	266 667	666,67
113	58 333	291,67	53	233 333	583,33
114	50 000	250,00	54	200 000	500,00
115	41 667	208,33	55	166 667	416,67
116	33 333	166,67	56	133 333	333,33
117	25 000	125,00	57	100 000	250,00
118	16 667	83,33	58	66 667	166,67
119	8 333	41,67	59	33 333	83,33
120	0	0,00	60	0	0,00
		302 500,00			152 500,00

Het BSE voor beide voorzieningen samen of op niveau van de aanvrager bedraagt: 302.500 euro + 152.500 euro = 455.000 euro.

Ligt het BSE t.o.v. de effectieve kostprijs niet hoger dan het toegelaten steunpercentage?

	voorziening A	voorziening B	aanvrager
totale BSE	302 500	152 500	455 000
investeringskost	1 200 000	3 000 000	4 200 000
steunintensiteit			10,83%

De BSE vertegenwoordigt 10,83% van de totale effectieve investeringskost en ligt bijgevolg niet hoger dan het toegelaten steunpercentage (25%).

In geval van een inbreuk op de staatssteunregels, is er contractueel bepaald dat de bruto-subsidie-equivalent zal worden teruggevorderd voor het aandeel van de gelopen looptijd tot aan de stopzetting van de lening. Indien een lening van 5 jaar en bij stopzetting van de lening na 3 jaar (ten gevolge van een inbreuk op de staatssteunregels), wordt er 3/5 van de BSE teruggevorderd.

In geval van laadinfrastructuur zal de BSE afzonderlijk dienen berekend worden gezien hiervoor een ander steunpercentage dan voor de energiebesparende maatregelen geldt.

Artikel 9/30:

Er zullen op regelmatige basis oproepen worden gelanceerd.

De indiening van de aanvraag bestaat eruit dat de voorzieningen op het Terra-platform doorlopend het gewenste bedrag van renteloze energielening kunnen invullen naast de energiebesparende maatregelen met een voltooide energiescan of -audit.

De oproep bepaalt de uiterste datum waarop de gegevens worden geëxporteerd als basis voor de financieringstoezegging. Aanvragen die daarna worden ingediend in Terra zullen bij een volgende oproep worden behandeld.

Artikel 9/31:

Dit artikel omvat de gegevens die via het IT-platform worden ingevoerd:

- 1° Identificatiegegevens en gegevens m.b.t. gebouw en aard investering (cfr. de subsidies)
- 2° de beslissing tot aanvraag van de aanvrager
- 3° maatregelen die (indien nodig) werden genomen om blijvend de zorg- en dienstverlening te garanderen
- 4° engagementsverklaring
- 5° projectformulier bevat de technische variabelen van het project zoals weergegeven in Terra. Daartoe behoren de variabelen die van belang zijn voor de renteloze energieleningen zoals de terugverdientijd (TVT) voor de looptijd als m.b.t. CO₂ indien er een klimaatscore dient bepaald te worden voor prioritering indien de vraag naar renteloze energieleningen het aanbod overtreft (zie verder).
- 6° jaarrekening (indien niet neergelegd): is van belang in het kader van het toelaatbare subsidiepercentage
- 7°: indien van toepassing, dient de wetgeving overheidsopdrachten te worden nageleefd

Artikel 9/32:

De datum van ontvankelijkheid is van belang als startpunt van de beslissingstermijn van 60 dagen, bepaald onder artikel 9/33, §2.

Artikel 9/33

§1: Het maximaal beschikbare bedrag bedraagt 100 miljoen euro.

Indien het bedrag aan aanvragen hoger ligt dan dit maximaal beschikbare bedrag, dan zullen de nog beschikbare middelen eerst verdeeld worden over de sector van de ziekenhuizen en de sector van de niet-ziekenhuizen. De verdeelsleutel wordt door het VIPA bepaald.

Vervolgens zal een prioritering worden toegepast volgens de klimaatscore berekend conform de vermelde formule waarbij energiebesparende maatregelen met een hogere klimaatscore voorrang hebben op die met een lagere klimaatscore.

Voorbeeld: het aanbod voor een oproep bedraagt nog 50 mio. Er is een vraag voor 70 mio euro, waarvan 40 mio vanwege de ziekenhuizen en 30 mio van de andere sectoren.

De verdeling van het aanbod over beide sectoren wordt voor die oproep als volgt bepaald: 40% voor de ziekenhuizen (20 mio euro) en 60% voor de andere sectoren (30 mio). Voor de andere sectoren stemt het aanbod overeen met de vraag van 30 mio euro en is er bijgevolg geen prioritering nodig.

Voor de ziekenhuizen dringt zich een prioritering op basis van de klimaatscore op.

Er zijn in het voorbeeld 2 ziekenhuizen A en B die elk voor 20 mio euro voor 5 energiebesparende maatregelen een bedrag aan renteloze leningen hebben aangevraagd.

Naast de energiebesparende maatregelen werd telkens de klimaatscore weergegeven:

bedrag ter beschikking	20 000 000								
voorziening A					voorziening B				
maatregel	financieringsvraag	klimaatscore	rang		maatregel	financieringsvraag	klimaatscore	rang	
maatregelA1	3 000 000	75	7		maatregelB1	3 000 000	76	6	
maatregelA2	5 000 000	73	8		maatregelB2	5 000 000	71	9	
maatregelA3	6 000 000	80	5		maatregelB3	6 000 000	81	4	
maatregelA4	2 000 000	90	3		maatregelB4	2 000 000	20	10	
maatregelA5	4 000 000	99	2		maatregelB5	4 000 000	100	1	
	20 000 000	82,3				20 000 000	75,45		

De maatregelen worden gerangschikt volgens klimaatscore van hoog naar laag en krijgen een financiering toegekend totdat de beschikbare 20 miljoen euro wordt benut:

rangschikking maatregelen:							
maatregel	gevraagdefinanciering	score	cumulatief	behouden		A	B
B5	4 000 000	100	4 000 000	4 000 000	B	0	4 000 000
A5	4 000 000	99	8 000 000	4 000 000	A	4 000 000	0
A4	2 000 000	90	10 000 000	2 000 000	A	2 000 000	0
B3	6 000 000	81	16 000 000	6 000 000	B	0	6 000 000
A3	6 000 000	80	20 000 000	4 000 000	A	4 000 000	0
B1	3 000 000	76	20 000 000	0	B	0	0
A1	3 000 000	75	20 000 000	0	A	0	0
A2	5 000 000	73	20 000 000	0	A	0	0
B2	5 000 000	71	20 000 000	0	B	0	0
B4	2 000 000	20	20 000 000	0	B	0	0
						10 000 000	10 000 000

In dit voorbeeld krijgen beide voorzieningen elk 10 mio euro aan renteloze energieleningen.

§2: De beslissingstermijn van 60 dagen met betrekking tot de financieringstoezegging, begint maar te lopen vanaf het ogenblik dat de subsidieaanvraag ontvankelijk werd verklaard volgens artikel 9/30.

De financieringstoezegging bevat de maximale bedragen voor de leningen. Dit zijn voorlopige bedragen gezien gebaseerd op de informatie uit de energieprestatiediagnose die op zijn beurt gebaseerd is op offertes.

Artikel 9/34:

De leningsovereenkomst wordt bepaald op basis van concrete contracten, gunningsbeslissingen of bestelbons met bedragen die kunnen afwijken van die waarop de financieringstoezegging werd verleend. Gezien de bedragen uit de financieringstoezegging maximumbedragen zijn, zal bij een lagere effectieve kostprijs, een lening op basis van die lagere kostprijs worden verleend. Indien de kostprijs hoger ligt dan in de financieringstoezegging, zal toch de kostprijs van de financieringstoezegging van toepassing zijn.

De leningsduur werd eerder bepaald in functie van de gemiddelde terugverdientijd van de leningen die behoren tot de financieringstoezegging.

De datum vanaf wanneer de terugbetaling start, wordt bepaald in de leningsovereenkomst. In de regel is dit de maand volgend op de volledige geldopname.

De wijze van geldopname zelf wordt ook bepaald in de leningsovereenkomst, alsook de documenten die daarvoor dienen voorgelegd te worden. Momenteel zijn in die contracten volgende opties voorzien:

- 50%/50% op basis van factuur en eindafrekening
- of 100% op basis van de eindafrekening.

Energiebesparende maatregelen met snelle oplevering zullen dikwijls onder de 2^e optie vallen.

Artikel 9/35:

§1: In principe dienen de werken binnen de 2 jaar na de financieringstoezegging te worden uitgevoerd. Na de aanvatting van de werken heeft de aanvrager nog 3 jaar om deze uit te voeren.

De leidend ambtenaar kan ingeval van overmacht een afwijking van deze termijnen toestaan.

§2: In bepaalde gevallen kan de kostprijs van de energiebesparende maatregel in belangrijke mate hoger liggen dan wat werd geraamd in de energieprestatiediagnose. Bij een

ongewijzigde financieringstoezegging, blijven de lagere bedragen van die financieringstoezegging van toepassing gezien deze maximumbedragen zijn. Indien de aanvrager hiervan wil afwijken, zal hij een wijziging van de financieringstoezegging dienen te vragen. Die afwijking wordt dus maar toegestaan bij een expliciete vraag tot verhoging en dit om de toegekende leningbedragen binnen de beschikbare middelen te houden.

§3: De effectieve kostprijs wordt meegedeeld. De bedragen van de renteloze energieleningen kunnen dan ook niet hoger liggen dan die effectieve kostprijs.

Artikel 9/36:

Het ontbreken van de intrestvergoeding, wordt als een steuncomponent beschouwd. Voor de vrijstelling hiervan wordt een beroep gedaan op het vrijstellingsregime artikel 36bis, artikel 38 bis en artikel 41 van de algemene groepsvrijstellingsverordening.

Artikel 9/37:

In dit artikel worden de belangrijkste algemene inhoudelijke en procedurele bepalingen van de verordening opgesomd m.b.t. ondernemingen in moeilijkheden (1°) en openstaande bevelen tot terugvordering ten gevolge van eerdere toegekende onrechtmatige staatssteun.

Artikel 9/38:

Duidt het maximale steunpercentage dat een voorziening kan ontvangen bij een uitgebreid langetermijnproject. Dit is afhankelijk van verschillende factoren; zoals de grootte van de onderneming, of de voorziening inzet op één energiebesparende maatregel of een pakket van maatregelen en of een voorziening zich in een steungebied bevindt. Zoals omschreven in het EU-kader art 38.bis van de Verordening (EU) 2023/1315 van de commissie “investeringssteun voor energie-efficiëntiemaatregelen in gebouwen”.

Het bedrag aan steun in geval van een renteloze energielening stemt overeen met de niet te betalen intrest en de formule werd bepaald onder artikel 9/29.

De toegelaten steunintensiteit voor laadinfrastructuur ligt met 20% significant lager dan de berekende steunintensiteit voor de energiebesparende maatregelen. Vandaar werd onder artikel 9/28, §2 de mogelijkheid gelaten om voor de laadinfrastructuur een afzonderlijke renteloze energielening te verstrekken met een afwijkende looptijd. Hierbij wordt er ook rekening mee gehouden dat om redenen van kostenefficiëntie de lening minimaal 10.000 euro dient te bedragen.

Art 21.: Bepaalt dat de toegevoegde artikels ingang hebben met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2023 voor deze die betrekking hebben op de Europese Regelgeving en Renteloze energielening, of 1 mei 2024 voor deze die van toepassing zijn op de verbetering van de operationele werking.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

1. Financiële weerslag

De budgettaire impact beperkt zich tot de verhoogde kostprijs van een energieaudit t.o.v. een energiescan, de optionele meerprijs voor de integratie van ventilatiescan, zomercomfort en/of EPC NR. Tevens is er de beperkte verhoging van de subsidie voor de facilitatiekost. Medio mei 2024 zijn er 10 voorzieningen die mogelijks zullen opteren voor een EPC.

De budgettaire impact zal opgenomen worden binnen de middelen die het VIPA verkrijgt vanuit het Klimaatfonds en de cofinanciering daarbij vanuit het VIPA.

In totaal hebben we sinds 2018 reeds ca. 2.162 energiescans uitgevoerd. Deze scans zijn gratis als alle maatregelen onder de 5 jaar uitgevoerd worden binnen de 3 jaar. Tegenover de eenmalige investering van ca. 8,5M aan energiescans staat een potentiële jaarlijkse energiebesparing van ca. 12,5 miljoen euro en CO₂-reductie van 28.295 ton/jaar. Voor de maatregelen met een terugverdientijd groter dan 5 jaar kan de voorziening subsidies aanvragen. Voor zo'n 2.731 van deze maatregelen werden intussen klimaatsubsidies aangevraagd en verkregen. De uitvoering van deze maatregelen zorgt jaarlijks voor 20.269 ton minder CO₂-uitstoot en een besparing van 5,1 miljoen euro per jaar voor de voorzieningen. Onderstaand vindt u een overzicht van de vastgelegde budgettaire impact van de energiescans. (De overgrote meerderheid van onze energiescans dateren van voor de energiecrisis, bovenstaande ramingen houden bijgevolg nog geen rekening met de prijsstijging naar aanleiding van de energiecrisis.)

budget	2018	2019	2020	2021	2022	2023
energiescans	€ 2 750 000	€ 1 810 864	€ 1 525 383	€ 681 101	€ 741 590	€ 1 005 700

Voor het verdiepte aanbod waarmee we ons Zorgpatrimonium versneld en beter wensen voor te bereiden op de energietransitie kwam VEB op volgende raming van de aangeboden producten. De raming is gebaseerd op de gemiddelde kostprijs van de energiescans die VEB uitgevoerd heeft in opdracht van VIPA, komende uit de raamovereenkomst van 2021. Een extra kost is berekend geweest voor de verdieping die we voorzien op basis van een bevraging bij drie studie bureaus en er wordt gerekend met een indexering van 15% om in te spelen op prijsstijgingen richting 2024 - 2027.

Product	Gem. ramingsprijs excl. BTW
Energieaudit 2050	€ 4.645,00
geïndexeerd 15%	€ 5.341,75
Optie EPC NR	€ 2.039,00
Optie ventilatiescan	€ 2.479,00
Optie zomercomfort	€ 792,00
Totaal	€ 9.955,00

Totaal met indexatie van 15%	€ 11.448,25

Wanneer we een mogelijke prognose maken op basis van het aantal aanvragen die we gehad hebben tussen 2018 en 2022, komen we aan volgende budgettaire impact. Voor de jaren 2024 en 2025 houden we in deze prognose rekening met een aanvraag opstoot, op basis van het hoogste aantal aanvragen die we gehad hebben in 2018. We hanteren een verdeling van 40% van onze voorzieningen die enkel een energieaudit kiezen en 60% die ook de opties gezond binnenklimaat en EPC NR meenemen.

Prognose	2024	2025	2026	2027
	601	601	462	302
40% enkel audit	240	240	185	121
	€ 1.282.020	€ 1.282.020	€ 988.224	€ 646.352
60% incl. opties	361	361	277	181
	€ 4.132.818	€ 4.132.818	€ 3.171.165	€ 2.072.133
Totaal	€ 5.414.838	€ 5.414.838	€ 4.159.389	€ 2.718.485

Voorname uitgaven kunnen opgevangen worden binnen de GBK-AGIF2SA-WT.

Begin 2024 stond er nog 37,87 mio euro ter beschikking. Na aftrek van de vastleggingen voor 2024 (tot begin mei 2024), rest er hiervan nog een 36,96 mio euro.

GBK-AGIF2SA-WT	VAK initieel	besteding <2024	beschikbaar begin 24
Beschikbaar 2024	71 567 833,23	-27 417 660,30	44 150 172,93
bronnen:			
+ toewijzing klimaatfonds 2022	21 320 000,00	-15 033 000,00	6 287 000,00
+ toewijzing klimaatfonds 2023	7 000 000,00	0,00	7 000 000,00
+ cofinanciering VIPA o.b.v. nota 2022	14 464 833,00	-12 384 660,30	2 080 172,70
+ cofinanciering VIPA o.b.v. nota 2023	4 760 000,23	0,00	4 760 000,23
+ EU Repower	24 023 000,00		24 023 000,00
benodigde indexbuffer na verrekening historische kostprijsverhoging			-6 280 127,36
indexbuffers:			-8 676 449,83
indexbuffer oproepen 1-7			-6 900 000,00
indexbuffers oproepen 8+9			-831 231,41
indexbuffer oproep 10: $(1,025)^3 - 1 = 7,69\%$ op bedrag oproep 10		8 262 909,22	-635 417,72
indexbuffer oproep 11: 7,69% op bedrag oproep 11		4 028 617,73	-309 800,70
indexbuffer oproep 12: 7,69% op bedrag oproep 12		0,00	0,00
indexbuffer oproep 13: 7,69% op bedrag oproep 13		0,00	0,00
kostprijsverhogingen			2 396 322,47
kostprijsverhoging 2022			1 682 235,97
kostprijsverhoging 2023			714 086,50
kostprijsverhoging 2024			-913 672,38
beschikbaar voor vastleggingen 2024			37 870 045,57
vastleggingen 2024:			-913 672,38
- kostprijsverhoging 2024 - geen advies IF (beneden plafond)			-11 903,83
- kostprijsverhoging 2024: januari			-349 941,17
- kostprijsverhoging 2024: april (voorliggend)			-551 827,38
- kostprijsverhoging 2024:			
- kostprijsverhoging 2024:			0,00
- oproep 12			0,00
- oproep 13			
- sensibilisering koepels			
- samenwerkingsovereenkomst ESCO's			
EU Repower			
- energiemaatregelen			0,00
- energiescans/audits: EU Repower			0,00
saldo 2024			36 956 373,19

De budgettaire impact van de renteloze energieleningen werd reeds geregeld naar aanleiding van de beslissing van de Vlaamse Regering van 3 maart 2023. De middelen voor de renteloze leningen komen van het AVSB. De werkingskosten worden op het VIPA aangerekend. De financiële impact van het renteloze karakter wordt conform die beslissing ook gecompenseerd via afname van de klassieke machtiging met 500.000 euro in 2023 en met 1 mio euro vanaf 2024 en volgende.

2. Advies Inspectie van Financiën

Inspectie van Financiën verleende een ongunstig advies op 19 mei 2024 op basis van:

- Punt 3.1.1: specifiek met betrekking tot de renteloze energieleningen: I.F. beschouwt het ontbreken van een intrestvergoeding als een verdoken subsidie, waarvoor het AVSB volgens I.F. niet reglementair bevoegd is.
- Punt 3.1.2: de vrijwillige behoedzaamheid die dient te worden gerespecteerd; meer specifiek bemerkt I.F. dat de renteloze energieleningen nu ook na 2024 zouden kunnen worden toegekend, terwijl in de eerdere beslissingsnota van 3 maart 2023 de toepassingsduur werd beperkt tot 2023 en 2024.
- Punt 3.2.2: de budgettaire impact en doelmatigheidsbezwaren tegen de renteloze energieleningen die echter ook al eerder in de nota van 31 maart 2023 door I.F. werden aangehaald. Volgens I.F. is het een financieel nadelige operatie voor AVSB en de Vlaamse begroting en wordt het verleend aan voorzieningen die ook op de private markt terecht kunnen.
- Punt 3.2.3: voor de consistentie zouden de redenen van vrijstelling om binnen de 3 jaar een energieprestatiediagnose uit te voeren, ook expliciet dienen vermeld te worden voor de voorzieningen die vóór 1/1/2020 reeds een energieprestatiediagnose hebben aangevraagd en deze nu opnieuw wensen uit te voeren.
- Punt 3.2.4: de termijn van 9 jaar wordt als te kort beschouwd voor grote investeringen, I.F. stelt daarom 15 jaar voor.
- Punt 3.2.5: er ontbreekt volgens I.F. een motivering waarom er voor uitgebreide klimaatinvesteringsubsidies wel een verbod geldt voor fossiele subsidiëring, terwijl dit niet het geval is voor de gewone klimaatinvesteringsubsidies.

Hierna volgt de respons of de eventuele aanpassingen van het besluit n.a.v. het advies I.F.

Voorafgaand dient gesteld dat:

- Met betrekking tot de renteloze energieleningen het merendeel van de regelgevende bepalingen al in de eerder goedgekeurde beslissingsnota van de Vlaamse Regering van 3 maart 2023 waren opgenomen. Enige nieuwe elementen betreffen het verlengen van de toepassingsduur tot na 2024 en het van toepassing maken van de Europese staatssteunregels. De verlenging van de toepassingsduur wordt hier nu uit de beslissing van de Vlaamse Regering gelicht. De resterende bepalingen betreffen dan enkel nog de verankering van de eerdere beslissing VR in een BVR en het zich conformeren aan de hogere Europese regelgeving.
- Met betrekking tot de klimaatubsidies de regelgeving zich in essentie ook beperkt tot:
  - De verfijning van het procedureel en regelgevend kader;
  - De aanpassing van het regelgevend kader aan gewijzigde Europese regelgeving.
- Punt 3.1.1: dit is een opmerking die al eerder naar aanleiding van de beslissingsnota van de Vlaamse Regering van 3 maart 2023 werd gepareerd:

Eerst en vooral is het niet omdat er in functie van de Europese regelgeving een bruto-subsidie-equivalent van de gedeerde interest dient te worden berekend, dat het verstrekken van een renteloze energielening binnen de Vlaamse regelgeving als subsidie moet worden beschouwd.

Volgens het VCO-besluit is er sprake van een subsidie als er ook een kapitaal- of inkomensoverdracht aan is verbonden. De begunstigde van de renteloze energielening dient het kapitaal echter integraal terug te betalen waardoor er geen permanente kapitaaloverdracht is. Bijgevolg kan er geen sprake zijn van een subsidie.

En zelfs indien het renteloze karakter tot gevolg zou hebben dat het AVSB impliciet en in afgeleide orde een subsidie zou verlenen, dan nog kan de Vlaamse Regering volgens artikel 12 van het decreet houdende de Vlaamse Sociale Bescherming van 18 mei 2018, het AVSB die extra taak toewijzen. Dit is dan ook precies wat dit BVR nog eens bekrachtigt, nadat hierover ook al in de nota van 3 maart 2023 gunstig werd beslist.

- Punt 3.1.2: de regels i.v.m. behoedzaamheid worden gerespecteerd:
  - In het kader van de renteloze energieleningen zal de toepassingsduur uiteindelijk beperkt blijven tot en met 2024;
  - De andere maatregelen betreffen ofwel het verankeren van de reeds eerder genomen beslissingen (beslissingsnota renteloze energielening) of hogere regelgeving (klimaatsubsidies) of technische verfijningen (klimaatsubsidies).
- Punt 3.2.2: deze opmerking werd ook naar aanleiding van de beslissingsnota van 3 maart 2023 al weerlegd.

In het begrotingsakkoord n.a.v. de nota van 3 maart, werd een compensatie voor de rentederving voorzien van 500.000 euro in 2023 en 1 mio vanaf 2024, waardoor het verlies werd opgevangen. Bovendien worden de werkingskosten gedragen door het VIPA. Bijgevolg kan er geen sprake meer zijn van een verliessituatie voor het AVSB. Door het incorporeren van de Europese staatssteunregels wordt er nu bovendien ook over gemaakt dat private voorzieningen geen overcompensatie genieten.

- Punt 3.2.3: de inconsistentie wordt weggewerkt.
- Punt 3.2.4: de termijn van 15 jaar wordt in het besluit opgenomen.
- Punt 3.2.5: motivatie of wegwerken inconsistentie??

Het begrotingsakkoord is vereist gegeven het voorgaand advies.

Het begrotingsakkoord werd verleend en geagendeerd op de bijeenkomst van de Vlaamse Regering dd. 7 februari 2025.

B. ESR-TOETS

Er is geen ESR-impact voor de renteloze energieleningen.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact in termen van eventuele extra benodigd inzet van personeel.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale, noch provinciale overheden.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit dient voor advies aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens voorgelegd te worden.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten over het op 7 februari 2025 door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde ontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 tot uitvoering van het klimaatplan met betrekking tot de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden met betrekking tot de invoering van de renteloze energielening en andere maatregelen het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie te vragen, met het verzoek het advies mee te delen binnen de dertig dagen.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ